

24.42x34.48	31	64	עמוד	כפר סבא	ידיעות השרון	20/04/2012	31730603-3
אפיק הוצאה לאו - 28950							

בשם האב

במשך עשרות שנים זכר יורם שפק (61) מרמת השרון את צוואתו של אביו אריה, לשעבר ראש מינהל יפו, מפקד יחידת שועלי שמשון ויו"ר מחלקת הכדורגל של מכבי תל אביב, לנקות את שמו לאחר שהורשע בלקיחת שוחד ■ למרות שבית המשפט העליון כבר זיכה אותו, הרגיש בנו היחיד כי המשימה לטיהור שמו של האב לא הושלמה ■ השבוע, שנים לאחר שהאב נפט, השיק את הספר 'סמטת מזל אריה', ובו הוא חושף את האמת מאחורי פרשת השוחד שהסעירה את המדינה ■ "מילאתי את הצוואה של אבא", הוא מספר בראיון ל"ידיעות השרון"

אירית גרינברג // צילומים: יוגב עמרני

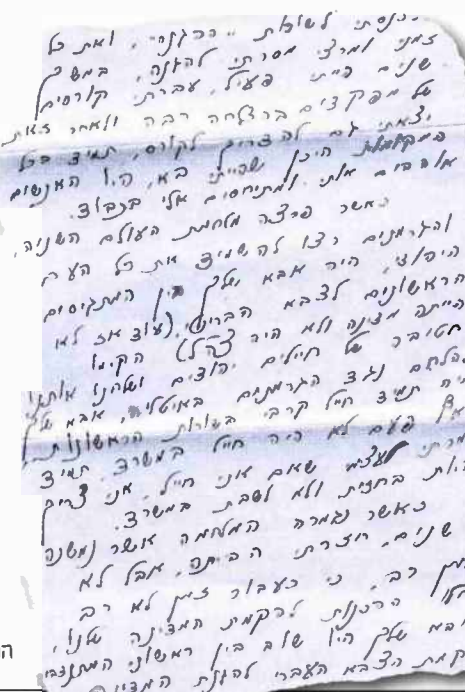

אריה שפק, סוף סוף זכה לניצחון עליו חלם

שפק, שועל קרבות ותיק, שהיה ממפקדיה הראשונים של פלוגת "שועלי שמשון" של חטיבת גבעתי, שלחם בכריגה היהודית בזמן מלחמת העולם השנייה, שהיה חבר יחידת "הנוקמים" שלכדה פושעים נאציים לאחר המלחמה, מצא את עצמו במערכה חדשה, בקרב על חייו ועל חפותו. 10 שנים לאחר שמונה על ידי ראש עיריית תל אביב ראז, ישראל רוקח, לתפקיד ראש המינהל ביפו, לאחר שזכה לכינוי "השריף של יפו", בגין פעילותו למיגור הפשע במקום, מצא את עצמו שפק מאחורי סורג ובריח, כאחרון העבריינים.

"בשנת 1959 התחלף השלטון בעיריית תל אביב והנהגת העיר עברה לידיהם של אנשי מפלגת מפא"י, שאבי לא נמנה על חבריה", מסביר יורם. "אבא היה פעיל מאז ילדותו, כחניך ומדריך, בתנועת מכבי הצעיר והחל את דרכו בעיריית תל אביב כנער שלי-חיות עוד בהיותו תלמיד תיכון. כבר בגיל 26 מונה להיות עוזרו האישי של רוקח לתפקידים מיוחדים. מכבי הוא הגיע לדרגות ניהול בכירות, היה חבר הנהלת מכבי ישראל ומכבי עולמי וכיהן בתפקיד יו"ר מחלקת הכדורגל של מכבי תל אביב. עם חילופי השלטון בעירייה ביקשו להזיז אותו מתפקידו, אך אבא, שהיה איש ציבור בכל רמ"ח איבריו ופעל רבות למען תושבי יפו, סירב. יום אחד הגיעו שוטרים למשרדי המינהל והתחילו

קורה כאן. הם הפכו את כל הבית בחיפושים שעשו ואז עצרו אותו ולקחו אותו לתחנת המשטרה. במשך שבועיים הוא היה עצור ולא היה לנו קשר איתו. בכל פעם שאמא ניסתה לברר איפה אבא עצור אמרו לה תחנת משטרה אחרת וככה הריצו אותה ממקום למקום. אחרי שבועיים אבא שוחרר ממעצר והגישו נגדו כתב אישום. מאדם חברותי ושמוח הוא הפך פתאום לאיש מאוד עצוב."

עבור המדינה ואהב את המרינה. הוא איש שגולד להיות איש ציבור אמיתי, למען הציבור", סיפר השבוע בראיון ל"ידיעות השרון" יורם (61) תושב רמת השרון. "כתבת הספר בערה לי בעצמות. בגלל שאבא שלי השתייך למפלגה הלא נכונה וסירב לפנות את תפקידו בעירייה, החליטו להעליל עליו עלילת שקר, עד שבית המשפט העליון זיכה אותו. 50 שנה אחרי, הצלחתי, אחרי ארבע שנים של תחקיר מעמיק ואינספור ראיונות שערתי, להוציא את הספר המספר את קורותיו של אבי ואת העלילה הקשה שנרקחה נגדו. זה אחד הרגעים המרגשים ביותר בחיי."

שועל קרבות

לילה חורפי, שנת 1960. אריה שפק, רעייתו מרים ובנם הקטן בן ה-10 יורם, ישנים בדירת שני החדרים הקטנה בשכונת יד אליהו. השעה 23:00 לערך ודפיקות רמות נשמעות לפתע על הדלת. שפק פותח את הדלת ונדהם לגלות שוטרים על סף ביתו, מגובים בצו חיפוש, שהגיעו במטרה לעצור אותו בגין חשדות כבדים לביצוע עבירות פליליות.

"אני זוכר את השוטרים, שנראו לי אימתניים ביותר, נכנסים אלינו הביתה ומתחילים לעשות מהפכה של ממש", מספר הבן יורם. "אחד השוטרים פנה אליי בגיחות ושאל אותי מה אבא החביא לי בקימור. לא הבנתי בכלל מה הם רוצים ומה

אנשים רעים העליי לך עליי דברים. סיפרו עליי שקרים נוראים, אבל אני רוצה שתדע שאבא שלך היה אדם טוב וישר. אני מבקש שתלמד להיות עורך דין טוב ושתמשיך אתה, בני היקר, במלחמתי הצורקת עד שנקו את שמי ויחזירו לי את כבודי. אני נפרד ממך מתוך ידיעה והרגשה שהשארתי אחריי יורש שידע לשמור על כבודי וללחום את מלחמתי, דבר אשר מקל עליי במעט את הפרידה האיומה. שמור על אמא ועל עצמך."

אלו הדברים אותם כתב אריה שפק ז"ל לבנו בתל אביב הרשיע יורם, אחרי שבית משפט השלום במסגרת תפקידו כראש מינהל יפו בסוף שנות ה-50 של המאה הקודמת. את המכתב כתב שפק לבנו אחרי שהחליט ליטול את חייו ולהתאבד, מה שבסופו של דבר לא קרה. שפק, מפקד יחידת "לוחמי שמשון" לשעבר, מי שהיה חבר ביחידת הנוקמים, שלאחר מלחמת העולם השנייה צדה פושעים נאציים ושפטת אותם במשפטי שרה, החליט להילחם ואחרי שלוש שנים זכה בבית המשפט וזוכה לחלוטין מכל ההאשמות שיוחסו לו. על הפרישה, שהעיבה כענן כבד ושחור על חייו לא דיבר עוד, אך בנו ידע כבר אז שבכוא היום יכתוב ספר בו יטהר לחלוטין את שמו של אביו. בדיוק כפי שאבא ביקש ממנו.

"אבא שלי היה גיבור ישראל וציוני, שלחם

27.26x36.08	32	64	עמוד	כפר סבא	20/04/2012	31730615-6
אפיק הוצאה לאו - 28950						

יורם שפק, "סוף סוף אני ואבא הגענו אל הניצחון"

"במשך כל השנים ידעתי שיבוא יום ואכתוב ספר על אבי ועל חייו. הוא אמנם זוכה בבית המשפט, אך הפרסום היה בקול ענות חלושה בהשוואה לפרסום על מעצרו ובגין הרשעתו"

"ישבתי במשרד שלי והסתכלתי על תמונה של אבי שתלויה על הקיר. חייכתי אליו וידעתי שסוף סוף, אני ואבא, הגענו לניצחון המשותף עליו הוא חלם"

על הפרשה הקשה, כשבית המשפט העליון קיבל את החלטת בית המשפט המחוזי והותיר את זיכויו של שפק על כנו. שפק חזר לעיריית תל אביב לתפקיד ראש מינהל החברות העירוניות, אך אחרי פחות משנה עזב לאחר שהרגיש כי מצרים את צעדיו ומגבילים אותו. הוא לא הסתכל לאחור והמשיך בתפקידו בארגון מכבי וב-סוכנות הביטוח אותה הקים, סוכנות ביטוח אותה מנהל כיום בנו.

"אנחנו לא ידענו שאבא התכוון להתא-בד וכתב את המכתבים האלה", מספר יורם. "זמן מועט לפני שאבא נפטר בגיל 59, אחרי מאבק בן 10 חודשים בסרטן הלבלב שתקף אותו, מצאנו את המכתבים. זה לא היה קל לקרוא אותם ולא ספרתי לאבא מעולם שמי צאתי את המכתבים. לצערי יש לי הרבה חר-רים שחורים בסיפור חייו של אבא כי הוא תמיד העדיף לדבר רק על הרברים השמחים והטובים, אך במשך כל השנים ידעתי שיבוא יום ואכתוב ספר על אבי ועל חייו. הוא אמנם זוכה בבית המשפט, אך הפרסום היה בקול ענות חלושה בהשוואה לפרסום על מעצרו ובגין הרשעתו.

"היה לי חשוב מאוד להעביר את הסי-פור שלו הלאה כדי שידעו מי היה אבא שלי באמת וכל מה שהוא עשה למען המדינה ול-מען הציבור. ישבתי במשרד שלי והסתכלתי על תמונה של אבי שתלויה על הקיר. חייכתי אליו וידעתי שהגענו לניצחון המשותף עליו חלם".

החליט ליטול את חייו וכתב מכתבי פרידה לאשתו, בנו ולעורך דינו. "קשה לי הפרידה מילד טוב וחמוד כמוך", כתב שפק לבנו. "אני כל כך אוהב אותך ילדי מחמדי, אבל כבר יותר משנה שאנשים רעים העלילו עלי דברים לא נכונים. תרע שאבא שלך לחם עבור הצדק והישרה, היה תמיד רא-שון במתנדבים ולמרות מה שעשה התנה-גו איתנו בצורה פראית. יורל'ה היקר, יש לי מספר בקשות אליך ואני בטוח שתהיה ילד אמיץ וחזק ותמלא אחר בקשותיי. אני מבקש שתהיה תלמיד חרוץ וטוב, תתקדם בלימודך ותלמד להיות עורך דין כדי שתמשיך אתה, בני היקר, במלחמתי הצודקת עד שינקו את שמי ויחזירו לי את כבודי. תתנהג יפה לאמא, תשמע בקולה ותעזור לה בכל".

הצוואה

אריה שפק לא התאבד בסופו של דבר והחליט לצאת למלחמה על חייו ועל ניי-קוי שמו. את מכתבי הפרידה החביא ולא גילה לאף אחד על כתיבתם. אחרי אינספור ראיונות וחקירות הצליחו שפק ועורך דינו להוכיח כי העדים במשפט שיקרו. העדים הגישו תצהירים כי העידו עדות שקר תחת לחץ שהופעל עליהם. בית המשפט המחוזי קיבל את העדויות החדשות וזיכה את שפק מכל ההאשמות בהן הורשע, אך המדינה לא ויתרה וערערה לבית המשפט העליון. אחרי שלוש שנים של מאבק ממושך נסתם הגולל

לחקור עובדים. הוא ניסה לברר מה קורה, אבל אמרו לו לא להתערב. הם פשוט הזיזו אותו מתפקידו על ידי שיטות שפחות מקוב-לות ותפרו לו תיק".

"אבא שלך גנב"

נגד שפק הוגש כתב אישום, שכלל למ-עלה מ-12 סעיפים, לפיו קיבל לידיו שוחד מבעלי עסקים ורוכלים ביפו בתמורה לה-נפקת רישיונות עסק. בבית המשפט הוצגו עדויותיהם של פקידי המינהל, כמו גם בעלי עסקים, שהעידו כי נתנו שוחד לשפק ואחד מהם, עובד בכיר במינהל, הפך לעד מדינה תמורת ביטול אישומים נגדו. אחרי 10 חוד-שי משפט הרשיע בית המשפט את שפק בכל האישומים שיוחסו לו.

"ביום שנתינה הכרעת הדין היינו בטו-רים שיזכו את אבא", מספר יורם. "אבא ואמא נסעו לבית המשפט ואני רצתי למכולת וקני-תי סוכריות, עוגות ועוגיות כדי שנוכל לח-גוג. זו הייתה תקופה לא פשוטה עבורי. היל-דים היו צועקים לי 'אבא שלך גנב' ובמשך כל שנת הלימודים של כיתה ד' לא הלכתי לבית הספר. חייכתי להורים כדי לחגוג איתם ואז הם נכנסו הביתה בפנים עצובות וידעתי שלא קרה מה שציפינו לו. בני המשפחה הקרובים והחברים התאספו בבית והייתה תחושת מו-עקה נוראית. זו הייתה ממש תחושת אב-ל".

ההרשעה וגזירת 10 חודשי מאסר בפו-על על שפק שכרו את רוהו. באחד הימים הוא